

مرداد دیوانه

محمد حسن شمسواری

سرشناسه: شهسواری، محمدحسن، ۱۳۵۰ -

عنوان و نام پدیدآور: مرداد دیوانه/ محمدحسن شهسواری.

مشخصات نشر: تهران: هیلا، ۱۳۹۶.

مشخصات ظاهری: ۳۰۳ ص.

فروست: رمان ژانر؛ ۱/ دبیر مجموعه محمدحسن شهسواری.

انتشارات هیلا؛ ۷۵.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۶۳۹-۸۵۸-۱

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

موضوع: داستان های فارسی - قرن ۱۴

Persian fiction -- 20th century

رده بندی کنگره: ۱۳۹۶ م ۴۵۳/۱۳۰ PIR

رده بندی دیویی: ۸۶۲/۳۸

شماره کتاب شناسی ملی: ۲۵۳۱۴۶۹

تهران، خیابان انقلاب، خیابان منیری جاوید،
کوچه مبین، شماره ۴، تلفن ۵۸۵۲ ۴۰ ۶۶

ویرایش، آماده‌سازی و اورغراف:
تحریریه انتشارات خنوسر

محمدحسن شهنساری

مرداد دیوانه

چاپ اول

۱۳۹۶

۹۹۰ نسخه

چاپ پڑمان

شابک: ۸-۸۵-۵۶۳۹-۶۰۰-۹۷۸

ISBN: 978-600-5639-85-8

حقوق چاپ و نشر محفوظ است.

۱۸۰۰۰ تومان

دربارهٔ مجموعهٔ رمان ژانر

هیچ نویسنده‌ای به اندازه ژانر نویس با شهرزاد همذات‌پنداری نمی‌کند. ژانر نویس مخاطب را بر سر پیرایه‌های می‌نشاند و هدفی جز تسخیر تمام قلب و ذهن او ندارد. همچون شعنا که اگر هر شب نمی‌توانست پادشاه را پای نقل خود نگه دارد هستی خود را از دست می‌داد، ژانر نویس نیز نمی‌تواند موفقیتش را به آینده و آیندگان مرکه‌ها کند؛ نه به آینده و نه به منتقدان و روزنامه‌نگاران و نه به جوایز. هرچند که بر توجه و اقبال همه این‌ها خشنود می‌شود، زیرا در به دست آوردن مخاطبان بیشتر یاری‌اش می‌رسانند. بنابراین ژانر نویس اگر در تسخیر عقل و احساس خواننده ناتوان باشد، در لحظه از هستی ساقط می‌شود. از این روست که باید به‌کمال بر ظرایف و شگردهای داستان‌گویی مسلط باشد و همه از این روست که می‌توان ادعا کرد ژانر نویسی عالی‌ترین و تکنیکی‌ترین شکل داستان‌گویی است. این واقعیت چنان روشن است که بر پایهٔ آن نویسندگان بزرگ و صاحب‌سبک معاصر را به دو دسته می‌توان تقسیم کرد: یا استادان ژانر نویس، همچون استیون کینگ، جورج آر. آر. مارتین و دنیس لیهان، یا آن دسته از نویسندگان ادبی نویسی که با وقوف کامل بر قواعد ژانر سعی در گذشتن از آن‌ها دارند، همچون میلان کوندرا، بارگاس یوسا و فیلیپ راث.

در ایران اما نویسندگان از دیرباز در ژانر رمانس (عاشقانه) می‌نوشته و بازار و مخاطبان مخصوص به خود را هم داشته‌اند. اما رمان‌نویسان فارسی، چه به لحاظ کمی و چه به لحاظ کیفی، در ژانرهایی مانند جنایی، تریلر (مهیج)، وحشت، علمی-تخیلی و فانتزی چندان فعال نبوده‌اند و چون آثار درخوری در این ژانرها نوشته یا منتشر نشده است، هنوز مشخص نیست که در صورت انتشار آثاری از این دست آن‌ها با اقبال مخاطب روبه‌رو خواهند شد یا نه.

«مجموعه رمان ژانر» قصد دارد در این وادی گام بگذارد. هدف اصلی این مجموعه، زیستن و انتشار رمان‌هایی متناسب با فرهنگ ایرانی (هرچند در برخی از وجه تمایز چندانیت میان ما و مخاطب جهانی وجود ندارد) و احترام به حساس، شعور و سلیقه فرهیخته نسل جدید مخاطبان است. معمولاً تولیدکنندگان (ناشران و نویسندگان) و مخاطبان هستند که برای آسان‌تر شدن انتخاب آثار را طبقه‌بندی و نامگذاری می‌کنند. ضلع سوم مثلث توجه به ژانر — یعنی منتقدان — همواره بعد از آن‌که ژانری به اوج خود می‌رسد وارد میدان می‌شوند. یعنی زمانی که ژانری با اقبال تمام مخاطب روبه‌رو می‌شود. بنابراین آن قدر که منتقدان و نظریه‌پردازان دغدغه تعیین حدود و ثغور و جوه ژانرها را دارند، نویسندگان و خوانندگان ندارند. به همین سبب است که نمی‌توان دو نظریه‌پرداز بزرگ حوزه ژانر را پیدا کرد که درباره حدود ژانر یا اصولاً ژانرها نظر بآسانی داشته باشند. مثلاً برخی تریلر و فانتزی را بیشتر حال و هوا (mood) می‌دانند تا ژانر. برخی تریلر را زیرژانر جنایی می‌دانند و برخی، برعکس، جنایی را زیرژانر تریلر. و چندین و چند اختلاف نظر دیگر. با این همه، برخی از اصول ژانری کمابیش در میان تمام نظریه‌پردازان مشترک است. مثلاً اگر موضوع رمانی قتل باشد، ژانر آن جنایی است یا اگر رمان در آینده بگذرد و به پیشرفت‌های علمی توجه داشته باشد، علمی-تخیلی است.

با توجه به این نکات سعی بر آن است که در «مجموعه رمان ژانر» (البته با توجه کامل به تجربه نامگذاری پیشینان) قرار و مدارهای خودمان را با خوانندگان بگذاریم.

مرداد دیوانه

رمان‌آور که گفته شد برخی تریلر را ژانر نمی‌دانند. برخی نیز آن را «ژانر می‌دانند که ژانرهایی مانند جاسوسی، گنگستری، حقوقی، جنگی و سیاسی و ... در مجموعه آن هستند. به‌رغم این اختلاف‌نظرها، آنچه کاملاً مشخص است این نکته اساسی است که تریلر بیشتر جنبه پلات رمان را مدنظر دارد. در پلات یک اثر تریلر باید برای ایجاد بیشترین کشش تا جایی که منطق داستان اجازه می‌دهد از طریق پیچ‌های ناگهانی داستان، تنش، افزودن بر ریم افایک‌ها، رازگشایی گذشته شخصیت‌ها، دیالوگ‌های زهردار و تند و جذابی، داستان را پیش برد. برای همین است که در یک تریلر جنایی مثلاً علاوه بر جذابیت ژانر معمایی (قاتل کیست؟)، بر تعلیق نیز به شدت تأکید می‌شود. تعلیق در یک تریلر جنایی، جلوگیری از قتل دیگری است. معمولاً نیمه اول داستان مبتنی بر معماست و نیمه دوم استوار بر تعلیق. تأکید بر زوایای پنهان شهر، زن شهر آشوب (femme fatale)، شخصیت‌های تنها و زخم‌خورده، از گذشته، از دیگر خصایص این ژانر است.

نویسنده رمان مرداد دیوانه سعی کرده است تمام قواعد و ظرایف ژانر تریلر جنایی را با توجه به واقعیات و فرهنگ امروز ایران مصور کند تا نتیجه رمانی جذاب و پرکشش برای علاقه‌مندان به این ژانر شود.

محمدحسن شهسواری

دبیر مجموعه